

**Marko
Braković**

Balada
DEKADENTA

■ Laguna ■

Copyright © 2021, Marko Braković
Copyright © ovog izdanja 2021, LAGUNA

*Posvećeno Robertu M. Pirsigu, Karlosu Kastanedi
i Džordžu A. Keliju*

REČNIK OSNOVNIH POJMOVA

Balada – pesma lirsko-epske sadržine koja opisuje neki događaj i u isto vreme izaziva lirsko raspoloženje. Pored ovih odlika, svojstvena joj je i priča o kršenju moralnih normi i kazni koja sledi zbog toga. Sadrži dramatičan događaj i tragičan kraj koji prate jaka osećanja uz nezbežnu pouku.

Dekadent – osoba kojoj je izumrla zdrava čulnost usled preterane nadraženosti životom.

Balada dekadenta – poučna lirsko-epska priča o osobi koja je ogrezla u uživanjima.

*Želim da prikažem čoveka u punoj svetlosti istine,
i to samog sebe.*

Žan Žak Ruso

GLAVA PRVA

Mili, razmišljala sam o nama...

Sofija je polako ušla u dnevnu sobu a ja sam ležao na raširenom svetlokestenjastom trosedu, koji nam je služio i kao veoma udoban i prostran krevet za spavanje. Odlučio sam da je mnogo lakše da ga preko dana uopšte i ne sklapamo i da nam uvek bude spreman za počinak, dnevni odmor ili seks. Veoma se lako sklapao i rasklapao jer nije imao nikakve metalne delove niti mehanizme i dovoljno je bilo samo da se skinu veliki jastuci i povuče gornji dušek koji je ležao paralelno preko donjeg. Tako se dobijala duplo veća površina dušeka iz dva dela. Nažalost, više ne prave takve trosede.

Ispijao sam belo vino i gledao Đokovića na televiziji kada je Sofija sela na pletenu fotelju prekoputa mene, pogledala me tužno i uzdahnula. Znao sam šta mi se sprema. Već šest meseci živimo kao cimeri ili, bolje reći, kao brat i sestra. Partnerske ljubavi nam nikada nije manjkalo. Uostalom kao ni nežnosti i brige. Međutim, nevolja je bila u tome što je to bilo i jedino što nam je ostalo. Sofija se jednostavno

ugasila. Postepeno je gubila želju da izlazimo, družimo se sa zajedničkim prijateljima, upražnjavamo seksualne odnose i putujemo. Jedva sam je naterao da proleto odemo u Vrdnik na dva dana. Sve ono što je krasilo našu nekada prelepu vezu, koja je trajala gotovo četiri godine, lagano su nagrizzali rutina, dosada i narušeno poverenje. Za ovo poslednje apsolutnu krivicu snosim isključivo ja. Naime, krajem druge godine naše veze dopisivao sam se paralelno sa nekoliko devojaka. Nisam imao nameru da prevarim Sofiju, naprotiv! Računao sam da će mi to kuckanje biti dovoljno. Nažalost, nahvatala me je kako šaljem poruke nekoj cici koja mi se i nije naročito dopadala. To je bila naša prva velika kriza. Rezultat: Sofijini izlivi besa i ljubomore, i to uglavnom prema nebitnim stvarima. Za nju je bilo kakav flert bio apsolutno nedopustiv, isprva nije želela da me istinski sasluša i nekoliko meseci smo živeli pravi pakao koji se sastojao od perioda velike ljubavi i strasnog seksa, koji bi se ubrzo pretvorili u opsesivna i gotovo policijska proveravanja mog telefona, laptopa i kretanja. Odlučio sam da joj se potpuno otvorim i ustupio sam joj sve svoje internet šifre. Kada smo počeli da živimo zajedno, smirila se. Videla je da na mojim profilima i u inboksima nema nikakvih potencijalnih opasnosti po nas, i ta kriza je postepeno sanirana a ja sam se zaista iz sveg srca potrudio da u toj vezi postanem onakav muškarac kakvog ona i zaslužuje. Za to mi je na kraju ipak odala priznanje.

Mada, i bez te krize, mislim da bi se sve ovo manje-više isto završilo samo uz možda drugačiju dinamiku. Verovatno bismo došli do tamo koji mesec ili koju godinu kasnije, ali ishod bi najverovatnije bio isti. Osnovni razlog je bio taj što sam svesno zanemario veliku razliku u godinama. Naučne statistike pokazuju da takve veze ne traju dugo i da, u najvećem procentu, nemaju budućnost. Zapravo, u očima cinika,

nijedna veza nema budućnost i sve se završavaju tužno jer neko od partnera mora da umre. U mom slučaju sve to je bilo dodatno otežano: stariji sam od nje skoro šesnaest godina. Kada sam je upoznao na *Fejsu*, imao sam trideset i šest a ona samo dvadeset godina. Sa mnogo mlađim devojkama možeš imati sve osim dugoročnog partnerskog odnosa. On je problematičan jer su nam biologija, reproduktivni periodi, psihološki razvojni zadaci, kao i snaga, strpljenje i glad za postignućima dijametralno različiti. Trebalo je da, kao dugogodišnji istaknuti psihoterapeut, pisac i kolumnista, to sve unapred znam i da ne dozvolim sebi da mi se ovo desi. Ali jebiga. Veza nam je bila toliko lepa, nadahnuta, sadržajna i nabijena strašću da sam odlučio da zanemarim statistiku i pokušam da se opkladim na uspeh, iako sam znao kakve su nam šanse. Naravno, statistika je dobila opkladu. Pogledao sam u Sofiju i pre nego što je bilo šta izustila, pružio sam joj ruku a ona se izvila preko fotelje i čvrsto se uhvatila za moju šaku. Stegli smo ruku jedno drugom. Bilo je previše tužno.

– Mili, razmišljala sam o nama. Mislim da je to – to! Nema svrhe da pokušavamo dalje.

Podigao sam se u sedeći položaj, ostavio čašu crnogorskog šardonea na stočić pored sebe i ispustio njenu šaku.

– Važi, mila. Sve znam. Poznajemo se i previše dobro. Samo bih te zamolio jednu stvar. Ako nije problem?

Prošla je rukama kroz svoju mekanu i nežnu plavu kosu, koja je u međuvremenu dosta izrasla. Pre tri godine iznenada se ošišala na kratko. Veoma sam negodovao, govoreći joj da se unutrašnji problemi mogu rešavati na različite načine, ali da odsecanje predivne i izuzetno kvalitetne kose i nije najpametnije rešenje. Tada je prolazila kroz dramu sa fakultetskim rokovima i paralelnim pokušajima da nađe dobar posao, pa je bila prilično pod stresom. Složila se bila sa mnom, što je

bilo zrelo sa njene strane, ali smo svakako ostali bez njene duge plave kose. Sada joj je narasla jer smo pokušavali da na razne načine osvežimo našu vezu, ali nije uspelo. Protrljala je kosu i podigla glavu ka meni.

– Naravno. Reci.

– Znaš da za tri sedmice odlazim sa Makijem na Hvar. Pokupio bih sve letnje stvari jer ove sezone ostajemo duže nego inače. U povratku svratićemo i do Zagreba. Kada se vratim, došao bih da pokupim i ostatak stvari i svoju tehniku iz stana. Znaš, da ne komplikujemo a i ne želim da se pakujem dva puta. Osim toga, moram i roditeljima reći da se vraćam u Zemun. Oni ništa ne znaju, pa mi treba malo vremena. Taman do mora. Takođe, moram malo i glavu da sredim. Imam i mnogo klijenata da odradim jer me više od mesec dana neće biti na poslu. Ne mogu sad odmah da se selim. Okej?

Prišla je krevetu i sela mi u krilo. Dugo smo se grlili. Počela je da plače. Ljubio sam njeno uplakano lice i brisao joj suze.

– Hajde, mila. Ne plači. Pa prošli smo ovo više puta. Sve je okej. Znaš da ćemo uvek biti tu jedno za drugo.

Jecala je, ali se brzo sabrala. Poljubila me je nežno i odmakla svoje prelepo lice sa savršeno izvajanim nosićem. Voleo sam da ga ljubim. Šmrknula je, obrisala ostatak suza i pogledala me pravo u oči.

– Zašto se ljudi rastaju, čak i kada se vole?

Slegnuo sam ramenima i tužno dodao:

– Zato što ljubav nije dovoljna.

GLAVA DRUGA

Nešto mi se pojavilo na prstu...

Sedeli smo na Zemunskom keju i uživali u kafe-restoranu *Supertalas*. Ispijali smo kapučino. Filip Pat je pio uz to i limunadu, a ja ceđenu pomorandžu. Čekali smo prženice sa sirom, koje smo obojica, kao hedonisti i gurmani, poodavno ocenili kao veoma dobre. Dok sam se profesionalno bavio muzikom, zajedno smo imali i bend. Zvao se *Majka kupa Peru*. Ime benda je bilo inspirisano čuvenom scenom iz filma *Davitelj protiv davitelja*. Za svega pola godine, skrenuli smo pažnju na sebe repertoarom koji se sastojao od kvalitetnih kafanskih narodnjaka odsviranih u tvrdim pank, rok i fank aranžmanima. Ja sam svirao bubnjeve, Filip je bio vokal i violina, a imali smo i sjajnog basistu. Kada smo dobili odličnu ponudu da snimimo album obrada sa jednim od najpoznatijih srpskih producenata, došlo je do neslaganja i nismo opstali. Filip je bio najzaposleniji i najpopularniji violinista u Srbiji i zajedno smo svirali i na jednom koncertu grupe *Piloti* na trgu u Kragujevcu. Bio je dugogodišnji član

poznatog benda, a ja sam samo upao kao zamena za odsutnog bubnjara. Te večeri smo se sjajno proveli i od tada smo nas dvojica pregurali mnogo toga. Veliki deo seksualnih avantura iz mog prvog romana *Fejsbuk predator* desio se upravo tokom intenzivnog druženja sa njim. Mnogo mi je pomogao na početku spisateljske karijere jer ima neverovatan broj poznanstava sa ljudima iz svih mogućih društvenih krugova i dobrim delom je zaslužan za moj današnji uspeh i prilično lagodan život koji vodim. Pre nekoliko nedelja se oženio. Po drugi put. Na tu svadbu sam došao sâm. Sofija je izbegla dolazak i ja sam razumeo zbog čega. Razumeo je i Filip.

Sedeo je i nešto je kuckao na telefonu. Imao je crnu majicu sa cirkonima u obliku lobanje, crne bermude i žute patike. Uvek je voleo da nosi drečave stvari. Čušnuo sam ga po glavi.

– Ajde, bedniče! Stiže nam doručak!

Servirali su nam prženice. Dok smo uživali u neodoljivom mirisu hrane, Filip je isekao prvi zalogaj i uperio viljušku ka meni.

– I, šta ćeš sada da radiš? Nećeš valjda da se vraćaš kod mame?

– Ne znam. Do kraja meseca sam kod Sofije na Voždovcu a posle idem na more. Misliću o tome za mesec i po dana. Nisam još rekao roditeljima.

Filip je ispio gutljaj kafe uz nervoznu grimasu na licu.

– Jaooo, molim te! Ne filozofiraj, već odmah počni da gledaš stanove po Beogradu. Sada, tokom leta, pojaviće se neki kvalitetan stan. U septembru, kad dođu studenti, možeš da zaboraviš na to.

– Znam. Ali ne mogu sada time da se bavim. Tužan sam. Opet me je namrgođeno pogledao.

– Zašto si tužan? Prekidaj to odmah. Nema od toga ništa. Gotovo je! Odmah nađi stan, useli se, plati unapred a posle radi šta hoćeš. Kreni opet da jebeš i nešto novo će se već pojaviti.

Progutao sam parče prženice, otpio malo soka i zavalio se u stolicu. Uzdahnuo sam.

– Ne mogu ja tako, Filipe. Potrebno mi je vreme da je prebolim. Da dođem sebi. Razumeš?

Hteo sam da kažem još nešto, ali su me u pola prženice prekinule dve veoma mlade devojke koje su sele za sto blizu našeg. Prva, izuzetno atraktivna plavuša, dozivala je mog prijatelja, dok se druga devojka, smeđe kose, samo kikitotala. Nisu imale više od dvadeset i pet godina a možda i manje. Filip se razdragano nasmejao, mahnuo i poleteo ka njima. Ponovo sam se zavalio u stolicu i posmatrao ovog prirodnog talenta za zavođenje. Obigravao je oko njih. Zasmejavao ih je. Potom bi ih dodirivao naizgled nehajno, a onda bi iznenada promenio stil i mirno seo kao da ih zaista sluša šta mu govore. Ukratko, radio je sve ono što hiljade momaka i odraslih muškaraca u Beogradu nikako ne mogu da uspeju ma koliko se trudili. Sa neverovatnom lakoćom, Filip je radio sve ono što ja već godinama na svom poslu pokušavam da naučim sve te nesrećne muškarce. Pa još ispred dve izuzetno lepe devojke. Kao da to nije ništa! Nakon nekoliko minuta uživanja u posmatranju mog prijatelja, pozvali su me da im se pridružim. Nisam mogao. Ljubazno sam im mahnuo i okrenuo se ka reci. Osetio sam da nisam spreman ni za kakva upoznavanja. Jednostavno, patio sam.

Ubrzo se Filip vratio za naš sto. Dovršio je doručak i uljudno obrisao usta maramicom.

– Šta izigravaš? Zašto se nisi upoznao sa njima? Prepoznale su nas obojicu.

– Ne mogu. Rekao sam ti. Tužan sam.

– Ti da odbiješ devojke? Ti koji si pre veze sa Sofijom umeo da jebeš i po dve dnevno? Uh, pa ovo je zaista ozbiljno. Da si još sa Sofijom, pa da razumem. Ali raskinuli ste. I to odavno. Ovo sada je samo ozvaničeno, zar ne?

I dalje sam buljio u Dunav kao da će mi reka dati nekakav odgovor.

– Tačno. Ali eto. Jednostavno nisam raspoložen. Elem, šta si hteo da mi kažeš? Zvao si me sinoć?

Uozbiljio se i pogledao u stranu.

– Nešto mi se pojavilo na prstu.

– Šta?

– Na nožnom prstu. Neka braon fleka. Primetio sam kada sam se sa ženom vratio iz Grčke. Nije od sunca. U stvari, ne znaju još ništa.

Primakao sam se stolu.

– Čekaj, pa jesu li uradili biopsiju?

– Jesu. Juče. Znaću sve za desetak dana.

– Hajde, biće to okej. Ne opterećuj se bez potrebe. Ne moram ja to da ti govorim.

Odgovorio je hladnokrvno:

– Obojica smo prešli četrdesetu. Sada će početi da nas bole laktovi, ramena i kolena. I to bez ikakvog povoda. Boleće te i oko! Počeće da suzi, a nećeš imati pojma zbog čega. Moj drug iz srednje, živio je u Novom Sadu, umro je za dva meseca. Leukemija.

Filip je bio veliki ekscentrik sa histrioničnim ponašanjem. Imao je očigledan sindrom Petra Pana pa je čak umeo u šali za sebe da kaže da mu je pravo ime zapravo Petar Pat. Ali ja sam ga razumeo. Duboko u njemu, ispod te oblande hedonizma, infantilnosti, ogromne energije, kreativnosti i nesumnjivog talenta, krilo se suštinsko razumevanje života

i onoga što većina ljudskih bića sebi ne sme da prizna. U pitanju je jedna velika životna istina, i to prva u nizu koju ću izneti u formi svojih LIČNIH ZAKLJUČAKA, baziranih na mom bogatom profesionalnom, ali i privatnom iskustvu. Ova načela nisu apsolutna i nepogrešiva jer uvek ima izuzetaka. Međutim, što se mene tiče, svaki izuzetak je ujedno i potvrda pravila jer u protivnom ne bi imao od čega da bude izuzet.

Prvi zaključak:

EGZISTENCIJA JE REŠIVA, ALI EGZISTENCIJALNOST NIJE.

Čovek, uz nešto sreće, sposobnosti i talenta, može sebi da obezbedi pristojan i dostojanstven život. Ali čak i to je rezervisano za relativno mali procenat ljudi. Takvi ljudi ne moraju da brinu za hranu, novac, perspektivu, lekare, čak ni za kvalitetan i redovan seks. Jer, znate, i seks je veoma važan faktor društvene hijerarhije. U to nema sumnje. Međutim, problem je u tome što, čak i kada vam je život nekakvim čuđom udoban i siguran, ni tada niste pošteđeni najveće ljudske nevolje. Nju imaju svi. Bez izuzetka! Ta ekskluzivno ljudska fundamentalna nevolja zove se SVEST O SEBI! Naime, odmalena čovek zna da će umreti. Jedino je živo biće koje to zna. I to odmah na početku života. Životinje ne znaju za smrt. One je samo osećaju, i to tek kada im ona zakuca na vrata. Ovo je ozbiljan problem. Odgovoran je za konzumerizam, anksioznost, osećanje krivice i strah. Odgovoran je za žurbu, želju za vlašću, potrebu da se bude uspšan. Svest o sebi i vlastitoj konačnosti nagoni čoveka na postavljanje pitanja o smislu života, motivu postignuća i tera ga na promiskuitet. Ona gura ljude da veruju u religijske budalaštine samo da ne bi morali da misle o smrti kao o konačnom kraju. Neki ljudi

se u tome snađu, ali većina ne. Većini treba očinska figura. Ona im služi da umesto njih amortizuje ovu gorku istinu o životu i donese im utehu i spas. Tako nastaju mitovi, diktatori i autokrate. Tako nastaje još jedna izvorno ljudska nedaća. Ona se zove NADA! Kada smo već kod mitova, nije ni čudo što je i nada smeštena u Pandorinu kutiju. Ne bih se složio sa slavnim filozofom Lešekom Kolakovskim, koji je tvrdio da je osnovna razlika između ljudi i životinja ta što mi imamo duh. Ne! Osnovna razlika je ta što mi ljudi imamo svest o svojoj smrtnosti.

Duboko u sebi, Filip je sve ovo znao. Otuda je i bio takav, ako izuzmemo činjenicu da je bio pomalo i razmaženi jedinač. Zato smo se i družili. Nastavio je:

– Ovo može da bude i maligni i benigni tumor. Videćemo. Možda je i nešto treće. U svakom slučaju nije multipla skleroza.

Začudio sam se.

– Kakva skleroza? Odakle ti to?

– Pa, pomislio sam na nju.

– Zašto, pobogu?

Ozario se i iskezio. Znao sam da je smislio nekakvu gadost.

– Pa, kad imaš devojku koja ima tu bolest, onda, s vremenom, seks postaje sve bolji i bolji.

– Šta?

– Pa, da! Možeš sa njom da radiš sve više i više stvari koje pre toga nisi mogao! Sve će se manje opirati i biće sve više submisivna.

Sada smo se smejali zajedno. Odgurnuo sam ga, onako šeretski.

– Kakav si ti degenerik! Odvratani! Ali si i u pravu.